

Súd: Okresný súd Čadca
Spisová značka: 16P/3/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5315200204
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 02. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Adriana Pytliaková Dr.
ECLI: ECLI:SK:OSCA:2015:5315200204.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Č a d c a sudkyňou JUDr. Adrianou Pytliakovou, PhD. vo veci starostlivosti o maloletú F. U., nar. XX.XX.XXXX, bytom u matky, zastúpenú kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Čadca, dieťa rodičov: matka - L. P., D. P., nar. XX.X.XXXX, bytom A. - S. Č.. XX, XXX XX A., právne zastúpená JUDr. Michalom Roštárom, advokátom so sídlom ul. Ľudovíta Štúra 27, 023 54 Turzovka, otec - U. U., nar. XX.X.XXXX, bytom U. Č.. XXX, XXX XX U., v konaní o udelenie súhlasu k podaniu žiadosti o zmenu priezviska maloletého dieťaťa za rodiča, takto

rozhodol:

Súd u d e l' u j e za otca maloletého dieťaťa U. U., nar. XX.X.XXXX súhlas matke maloletého dieťaťa L. P., nar. XX.X.XXXX k podaniu žiadosti o zmenu priezviska maloletej F. U., nar. XX.XX.XXXX, zapísanej v knihe narodení Matričného úradu Mesta Č., vo zväzku XX, ročník XXXX, na strane XXX, pod poradovým číslom XXXX, Okresnému úradu Č., a to z doterajšieho priezviska maloletej F. „“ na nové priezvisko „P..“

Žiaden z účastníkov n e m á p r á v o na náhradu trov konania.

o d ō v o d n e n i e :

Matka prostredníctvom svojho právneho zástupcu predložila súdu 13.1.2015 návrh, na základe ktorého žiadala, aby súd udelil za otca maloletého dieťaťa U. U., nar. XX.X.XXXX súhlas matke k podaniu žiadosti o zmenu priezviska maloletej F. U., nar. XX.XX.XXXX, zapísanej v knihe narodení Matričného úradu Mesta Č., vo zväzku XX, ročník XXXX, na strane XXX, pod poradovým číslom XXXX, Okresnému úradu Č., a to z doterajšieho priezviska maloletej F. „“ na nové priezvisko „P.Á.“. Svoj návrh odôvodnila tým, že má záujem na tom, aby maloletá dcéra mala rovnaké priezvisko ako rodič, v ktorého výlučnej osobnej starostlivosti sa nachádza. Maloletá F. pochádza z partnerského vzťahu jej rodičov. Rodičia tehotenstvo neplánovali, otec reagoval na správu matky o otehotnení negatívne. Naliehal na matku, aby podstúpila interrupciu, pretože si ďalšieho potomka neželal. Maloletá F. narodila sa XX.XX.XXXX. Starostlivosť o výchovu, výživu, zdravie a vývoj maloletej F. vykonáva od narodenia výlučne matka. Otec sa nijakým spôsobom nepodieľa na starostlivosti o maloletú dcéru. Neprejavuje záujem o jej potreby, nevyhľadáva ju, ani ju otec nijakým spôsobom nenavštevuje. Maloletá F. od narodenia žije a vyrastá v domácnosti rodičov navrhovateľky, pričom jej materiálne potreby, ako aj potreby spojené so zdravým duševným, rozumovým a citovým vývojom zabezpečuje matka za stálej podpory jej rodičov a súrodencov. Otec maloletého dieťaťa býva v rodinnom dome svojich rodičov. Maloletá F. otca nespoznáva, nemá k nemu vytvorený žiaden citový vzťah, je pre ňu cudzím človekom.

Čo sa týka plnenia si zákonnej vyživovacej povinnosti otcom, navrhovateľka poukázala na to, že otec si svoju vyživovaciu povinnosť k maloletej F. v dobe od jej narodenia do konca roku 2013 vôbec neplnil. Odvolával sa na svoju druhú vyživovaciu povinnosť a na skutočnosť, že má nízky príjem. Na výživu maloletej F. začal prispievať v roku 2014, avšak nepravidelne a v nedostatočnej výške, v dôsledku čoho

bola matka nútená podať návrh na úpravu pomerov rodičov k maloleťmu dieťaťu, v dôsledku ktorej skutočnosti bola maloletá zverená do výlučnej starostlivosti matky a otec zaviazaný prispievať na jej výživu sumou 60,- Eur mesačne.

V prospech udelenia súhlasu súdu k zmene priezviska maloletej F. hovorí aj tá skutočnosť, že táto má v súčasnosti 2 roky. Bude navštevovať predškolské zariadenie. Z hľadiska zabezpečenia zdravého vývoja podľa názoru navrhovateľky je vhodnejšie, aby F. bola nositeľom rovnakého priezviska ako jej matka, ktorá sa o ňu od narodenia stará, ako i celá rodina matky, s ktorou maloletá zdieľa spoločnú domácnosť. Matka žiada o udelenie súhlasu k zmene priezviska za otca najmä za účelom, aby F. nebola vystavovaná negatívnym posudzovaniam a hodnoteniam vyslovených na adresu rodiny maloleťmu dieťaťu vyplývajúcich z rozdielnych priezvisk maloleťmu dieťaťu a jej matky, sledujúc tým záujem spočívajúci v zabezpečení jeho zdravého duševného vývoja, prevencie pred negatívnymi zásahmi do jeho psychiky.

Otec bol prostredníctvom právneho zástupcu matky vyzvaný k udeleniu súhlasu na zmenu priezviska výzvou zo dňa 15.10.2014 zaslanou otcovi 15.10.2014. Otec na výzvu reagoval svojim písomným nesúhlasom, ktorý neodôvodnil. Matka dôvodnosť svojho návrhu oprela o tú skutočnosť, že osobnú starostlivosť maloletej F. vykonáva výlučne sama, bez pričinenia otca, uspokojuje jej všetky potreby za podpory svojej rodiny, v ktorej maloletá F. vyrastá. V nadväznosti na uvedené, zmena priezviska sa u maloletej javí ako opodstatnená. Otec neprejavuje skutočný záujem o maloleťmu dieťa a jeho potreby, bezdôvodne odoprel udeliť súhlas na zmenu priezviska maloletej F., preto žiadala navrhovateľka, aby súd návrhu vyhovel v celom rozsahu.

K návrhu písomne sa vyjadril otec, tento s návrhom nesúhlasil. Poukázal na to, že s matkou maloletej F. žil v spoločnej domácnosti v roku 2013, v rodinnom dome u rodičov navrhovateľky, kde každý mesiac pravidelne prispieval na domácnosť, kúrenie, elektrickú energiu, sumou 100,- Eur mesačne. Od roku 2014 prestal žiť s navrhovateľkou v spoločnej domácnosti, z dôvodu rozdielnych názorov sa vzájomne odlúčili, ale jeho záujem o výchovu a výživu maloletej F. naďalej trvá. Z dôvodu nevhodného zdravotného stavu je sťažená aj jeho finančná situácia spôsobená dlhodobou práceneschopnosťou. Otec má záujem o výchovu a starostlivosť maloletej, aj do budúcnosti nevidel dôvod, aby súd návrhu navrhovateľky vyhovel. Žiadal tento zamietnuť v celom rozsahu.

Súd vykonaným dokazovaním, a to výsluchom účastníkov, pripojeným spisom Okresného súdu v Čadci sp. zn. 11P/22/2014, správou Obce U., správou Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Č., vyjadrením otca a ďalším spisovým materiálom mal zistený tento skutkový stav:

Rozsudkom Okresného súdu v Čadci sp. zn. 11P/22/2014 zo dňa 10.12.2014 súd maloleťmu F., nar. XX.XX.XXXX zveril do osobnej starostlivosti navrhovateľky, otca zaviazal prispievať na jej výživu sumou 60,- Eur mesačne od 25.11.2012. Súd ďalej otca zaviazal zaplatiť vyčíslený nedoplatok na výživnom spolu s bežným výživným. V danom konaní bolo preukázané, že rodičia maloletej F. nežijú v spoločnej domácnosti, nie sú manželia. Matka s maloleťou F. býva so svojimi rodičmi v ich rodičovskom dome, zabezpečuje výchovu a starostlivosť maloletej F.. Po narodení maloletej F. otec sporadicky prespával u navrhovateľky v rodičovskom dome. Neprispieval však na domácnosť, ani na výživu dieťaťa. Výživné uhradil nepravidelne v januári 2014 20,-Eur, následne júl až október 2014 po 40,- Eur. Nijakým spôsobom nepodieľal sa na úhrade nákladov na bývanie, ani nákladov na výživu maloletej F. asi po dobu 3 - 4 mesiacov. Dané skutočnosti v konaní potvrdila aj vypočutá svedkyňa, matka navrhovateľky L. P.. Poukázala na to, že otec sa zdržiaval u nich asi 4 mesiace, chodieval tam však len prespávať, nestravoval sa tam. Žiadne peniaze na domácnosť, ani na maloleťmu F. nedával. Neprispeľ ani na zakúpenie výbavičky pre maloleťmu dcéru. V danom konaní mal súd preukázané vykonaným dokazovaním, že otec má ďalšiu vyživovaciu povinnosť vo vzťahu k maloletej M. U., ktorej výživné bolo určené v konaní vedenom pred Okresným súdom v Čadci pod sp. zn. 8P/131/2012.

Výsluchom navrhovateľky na nariadenom súdnom pojednávaní súd zistil, že táto dôvodne trvá na tom, aby súd rozhodol v zmysle žalobného návrhu. Bol to otec, ktorý ju nútil, aby podstúpila interrupciu.

Absolvovala aj predoperačné vyšetrenia, ale následne sa sama rozhodla, aby to nemalo aj nejakú ujmu na jej zdravotný stav, na jej psychiku. Problémy nastali aj po narodení maloletej F., pretože otec žiadnym spôsobom sa o dieťa nezaujímal, neplnil si vyživovaciu povinnosť, nezdieľal spoločnú domácnosť a takéto konanie z jeho strany prejavuje sa aj v súčasnej dobe. Dcéru nenavštevuje, netrávi s ňou voľný čas, neberie ju k sebe, ani k svojim rodičom, ako jej starým rodičom. Matka poukázala na to, že je v záujme maloletej F., aby táto niesla rovnaké priezvisko ako ona vzhľadom k tomu, že bude navštevovať materskú školu, do školy ju bude vodiť matka a dieťa vyrastá v rodine, ktorá nesie rodné priezvisko jej matky. Nakoľko otec neprejavuje žiaden záujem o dcéru, ktorá nespoznala ani jeho totožnosť na fotografiách, nekomunikuje otec s dcérou, pričom táto už je verbálne schopná rozoznávať aj jednotlivých členov rodiny, a teda aj svojich rodičov. Bezdôvodne odmietol dať súhlas k tomu, aby k zmene priezviska došlo. Stalo sa, že počas vianočných sviatkov otec priniesol darček pre dcéru, ale nezaujímal sa o ňu ako sa má, či je zdravá, nemal záujem sa s ňou osobne stretnúť.

Vypočutý otec uviedol, že s návrhom nesúhlasí, pretože má záujem s dcérou sa stretávať, nevynaložil žiadne úsilie k tomu, aby mohol tráviť čas s maloletou F.. Tvrdí, že je ešte vo veku, kedy by si ju nemohol brávať so sebou. Naposledy ju videl v novembri v roku 2014. Odôvodnil svoj postoj k dieťaťu tým, že nemá peniaze na to, aby jej mohol niečo kúpiť, ak by za ňou išiel.

Kolízny opatrovník vzhľadom k tomu, že otec neprejavil skutočný záujem o dieťa napriek tomu, že s ním bol vykonaný aj pohovor v tom smere, že by záujem o maloletú F. mal mať od jej raného veku, navštevovať ju, utužovať s ňou akýkoľvek vzťah, zaujímať sa o jej zdravotný stav. Je zrejmé, že takýto pohovor bol pre otca nepostačujúci, pretože postoj k svojim rodičovským právam a povinnostiam nezmenil. Kolízny opatrovník priklonil sa k návrhu matky o udelenie súhlasu k podaniu žiadosti o zmenu priezviska u maloletej F..

Zo správy Obce U. mal súd preukázané, že otec v mieste bydliska sa správa slušne, nebol riešený priestupkovou komisiou.

Zo správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Č., oddelenie sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately mal preukázané, že maloletá F. pochádza z družského vzťahu navrhovateľky a odporcu. Pri pohovore s otcom dieťaťa bolo zistené, že býva v rodinnom dome so svojimi rodičmi a s dieťaťom sa stretáva nepravidelne. Kolízny opatrovník doporučil návrhu matky vyhovieť v celom rozsahu.

Podľa § 28 ods. 2 Zákona o rodine - rodičovské práva a povinnosti majú obaja rodičia. Pri ich výkone sú povinní chrániť záujmy maloletého dieťaťa.

Podľa § 35 Zákona o rodine - ak sa rodičia nedohodnú o podstatných veciach súvisiacich s výkonom rodičovských práv a povinností, najmä o vysťahovaní maloletého dieťaťa do cudziny, o správe majetku maloletého dieťaťa, o štátnom občianstve maloletého dieťaťa, o udelení súhlasu na poskytovanie zdravotnej starostlivosti a o príprave na budúce povolanie, rozhodne na návrh niektorého z rodičov súd.

Podľa § 40 ods. 1 Zákona o rodine - deti majú spoločné priezvisko rodičov alebo priezvisko jedného z nich určené vyhlásením pri uzavieraní manželstva podľa § 6 ods. 3 a 4.

Podľa § 11 ods. 3 NR SR č. 300/1993 Z.z. o mene a priezvisku - žiadosť o zmenu mena alebo zmenu priezviska maloletého podávajú jeho rodičia, ak sú jeho zákonnými zástupcami ako spoločnú žiadosť. Ak ide o maloletého staršieho ako 15 rokov, musia k žiadosti priložiť jeho písomný súhlas s jeho úradne osvedčeným podpisom. Ak o zmenu mena alebo zmenu priezviska maloletého žiada iba jeden z rodičov, k žiadosti priloží aj a) písomný súhlas druhého rodiča s jeho úradne osvedčeným podpisom alebo právoplatné rozhodnutie súdu nahrádzajúce jeho súhlas, ak súhlas nedal alebo ak sa súhlas nedal získať.

Vykonaným dokazovaním súd dospel k právnemu záveru, že návrh matky o udelenie súhlasu za otca maloletej F. k podaniu žiadosti o zmenu priezviska u maloletej F. U. z doterajšieho priezviska „U.“ na priezvisko „P.“ je dôvodné. V konaní súd mal nesporne preukázané, že celodennú všestrannú starostlivosť o maloletú F. zabezpečuje výlučne matka, ktorá žije v spoločnej domácnosti so svojimi rodičmi a súrodencami. Títo jej pomáhajú nielen pri uhrádzaní nákladov na výživu, ktoré jej vznikajú počas jej života, ale aj pri vytváraní zdravého rodinného prostredia, v ktorom maloletá F. vyrastá. Maloletá v súčasnej dobe neudržiava žiaden kontakt so svojim otcom, a to nie z dôvodu, že by matka neumožňovala otcovi s dcérou sa stretávať, ale z toho dôvodu, že otec má ľahkovážny prístup ku svojmu dieťaťu spočívajúci v tom, že plní si len vyživovaciu povinnosť, ktorá mu bola určená až súdnym rozhodnutím, pričom do rozhodnutia o úprave práv a povinností k maloletej F. vyživovaciu povinnosť riadne si neplnil. Otec nezodôvodnil, z akej príčiny odmietol udeliť súhlas matke k tomu, aby podala žiadosť o zmenu priezviska u maloletej F. na jej rodné priezvisko. Tvrdenie, že s tým nesúhlasí, že bude mať záujem o dcéru v budúcnosti, nie je postačujúce zdôvodnenie svojho odmietavého postoja. Súd dospel k právnemu záveru, že vzhľadom na okolnosti preukázané v čase rozhodnutia o návrhu matky je právne dôvodné, aby maloletá F. niesla priezvisko svojej matky, s ktorou jedinou vyrastá v spoločnej domácnosti, a ktorú považuje za svojho rodiča. Udelenie súhlasu matke k podaniu žiadosti o zmenu priezviska u maloletej F. neznamená zánik práv a povinností otca ako rodiča vo vzťahu k maloletej dcére. Tak ako uviedol aj na súdnom pojednávaní, môže prejavovať záujem o dcéru a bolo by to vhodné vzhľadom na postavenie otca ako druhého rodiča maloletého dieťaťa, aby záujem z jeho strany bol prejavovaný kvalifikovaným spôsobom, teda tak, ako si to vyžaduje vzájomný rodičovský citový vzťah otca a dieťaťa. Je nesporné, že maloletá F. vzhľadom na svoj vek bude navštevovať materskú školu, už aj z tohto dôvodu je v jej záujme, aby niesla priezvisko rodiča, ktorý jej celodennú všestrannú starostlivosť zabezpečuje, ktorý ju bude vodiť do materskej školy, chodiť s ňou na všetky aktivity počas svojho vývoja a priaznivo tak pôsobiť na psychickú stránku osobnosti človeka. Zmenou priezviska u maloletej F. dôjde aj k posilneniu sebavedomia u maloletého dieťaťa spočívajúceho v tom, že patrí k rodičovi, ktorý s ňou žije v spoločnej domácnosti, a ktorý v celom rozsahu nesie zodpovednosť za jeho výchovu a ďalší životný rast. Z uvedených dôvodov súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovvej časti rozsudku.

V zmysle § 146 ods. 1 písm. a/ O.s.p. súd žiadnemu z účastníkov nepriznal právo na náhradu trov konania.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie do 15 dní odo dňa

jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Žiline.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O.s.p. - musí byť z podania zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sleduje, a musí byť podpísané a datované, je potrebné ho predložiť s potrebným počtom rovnopisov a s prílohami tak, aby jeden rovnopis zostal na súde a aby každý účastník dostal jeden rovnopis) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 O.s.p. (sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát, súd prvého stupňa nesprávne vec právne posúdil tým, že nepoužil správne ustanovenie právneho predpisu a nedostatočne zistil skutkový stav, sa rozhodlo bez návrhu,

nejde o rozhodnutie vo veci samej a dôvody, pre ktoré bolo vydané, zanikli alebo ak také dôvody neexistovali, bol odvolacím súdom schválený zmier),

b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,

c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,

d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a O.s.p.),

f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona; ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.